

Finansdepartementet

Oslo, 27. mars 2020

Deres ref.: 20/227

Høring - Forslag om endring av merverdiavgiftsfritaket for aviser

NITO- Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon, er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med mer enn 91 000 medlemmer. Teknisk Ukeblad Medias ulike publikasjoner er svært viktige medium for våre medlemmer. NITO er derfor en av eierne i Teknisk Ukeblad Media AS (TUM).

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 21. februar i år med forslag om endring av merverdiavgiftsfritaket for aviser og avgir med dette vårt høringssvar.

Gjeldende merverdiavgiftslov (mval.) § 6-1 har siden 1969 hjemlet et fritak for utgivelsen av aviser trykket på papir. Videre ble det i 2016 innført et fritak for elektroniske nyhetstjenester i mval. § 6-2. Det siste fritaket omfatter digitaliserte nyhetstjenester både fra det som tradisjonelt var avishus og fra TV-selskapene. Fritaket for elektroniske nyhetstjenester har vært begrenset til produksjon av såkalte breddenyheter, i betydning nyheter av allmenn interesse og produsert med tanke på et bredt publikum.

Digital nyhetsproduksjon rettet mot et smalere publikum, men fortsatt av allmenn interesse, har derimot inntil nå ikke nytt godt av et tilsvarende avgiftsfritak. Riktignok ble det i 2019 innført et fritak i mval. § 6-3 for digital utgivelse av tidsskrifter, men da begrenset til det som i praksis har vært oppfattet som en parallelutgivelse av trykte abonnementstidsskrifter. Siden dette fritaket forutsetter at det foreligger en trykket utgave, ekskluderer det rene digitale utgivelser av tilsvarende innhold, samt den dynamiske utformingen og publiseringsformen som kjennetegner det digitale.

Finansdepartementets utvidelse av fritaket for aviser i mval. § 6-1, til å omfatte «dyptgående journalistisk produksjon og publisering av i hovedsak nyheter og aktualitetsstoff rettet mot allmenheten fra et avgrenset samfunnsområde» er derfor svært velkomment. TUM har siden digitaliseringen av bransjen startet for et par tiår siden, kjempet for at merverdiavgiftsfritaket for nyhetsjournalistikk gjøres nøytralt og inkluderer samtlige av de redaktørstyrte og seriøse produsentene av nyhetstjenester. Det vises til tidligere innsendte høringsuttalelser i forbindelse med innføringen av de ovennevnte fritakene.

Et avgiftsmessig skille mellom de trykte, papirbaserte, nyhetsproduktene, og de digitale, er konkurransevridende og verken fremtidsrettet eller bærekraftig. Det er heller ikke tvilsomt at fritakets begrunnelse, som er å beskytte yringsfrihetens sentrale plass i demokratiet, fortsatt gjør seg gjeldende og trenger å bli tatt vare på.

Finansdepartementets forslag innebærer en endring i den tradisjonelle begrepsbruken, vet at definisjonen av avis nå også omfatter det som innholdsmessig og historisk sett har vært klassifisert som tidsskrifter. NITO har tidligere argumentert overfor Finansdepartementet at aviser og tidsskrifter bør likestilles begrepsmessig i merverdiavgiftsloven, og dekkes av fellesbetegnelsen nyhetstjenester. Departementet begrunner ikke i sitt høringsnotat, hvorfor de i stedet velger å inkludere den delen av «tidsskriftsbransjen», som digitaliserer sine produkter, i avisbegrepet. NITO ser det heller ikke som avgjørende, men er opptatt av at det ikke skal være tvilsomt at et innhold som tidligere ble, og for noen fortsatt blir, publisert i et trykket tidsskrift, nå vil kunne være fritatt ved digitale utgivelse, som avis.

Ved at forslaget beholder fritaket for tidsskrifter i mval. § 3-6, herunder elektroniske tidsskrifter, ser vi samtidig at det vil kunne oppstå definisjonsspørsmål knyttet til hvilke utgivelser som kommer inn under de ulike bestemmelsene. Dette er ikke kommentert av departementet. Da fritaket for elektroniske tidsskrifter er knyttet opp mot spesifikke kriterier som utgivelsesnummerering, begrenset utgivelsesfrekvens til maksimalt én gang i uken, utgivelse i siste ledd mv., jf. merverdiavgifts-forskriftens § 6-3-9, antar vi at det vil det være gunstig for en rekke utgivere av tradisjonelle abonnements- og foreningstidsskrifter, og vurdere omlegging av den digitale utgivelsen slik at den i stedet dekkes av mval § 6-1. Derimot vil det være uheldig dersom en risikerer å falle utenfor så vel den utvidede definisjonen av aviser og fritaket for elektroniske tidsskrifter som nevnt. Dette kan med fordel klargjøres ytterligere, og i alle fall dersom Finansdepartementet er av en annen oppfatning.

Teknisk Ukeblad produserer og tilbyr i dag langt mer enn den tradisjonelle papirutgaven av Teknisk Ukeblad. Deres digitale produkter har en langt større utbredelse, og består av TU.no, Digi.no, Karriere360.no og Veier24.no. Med unntak for sistnevnte omsettes samtlige av disse som abonnement, og i hovedsak under et abonnement kalt Ekstra, som inkluderer de tre første. Veier24.no er i dag åpen for alle, men vil også bli lukket i nær framtid. Deler av innholdet for TUMs digitale produkter vil uansett være helt åpent, det vil si med tilgang for alle. Det er nødvendig for å markedsføre abonnementsordningene og for å skape et godt og attraktivt grunnlag for annonseinntekter. Det samme gjelder for nyhetsbrev som sendes ut vederlagsfritt og som inneholder noe redaksjonelt stoff.

Hvert av TUMs digitale produkter har et bransjespesifikt utgangspunkt, det være seg innen teknologi, telekom, veg/infrastruktur eller karriere knyttet til noen av disse. Det redaksjonelle innholdet består av nyheter og dyperegående tekniske, vitenskapelige, artikler innen de ulike bransjeområdene. I økende grad har de også innhold med vinklinger og perspektiver som er rettet mot markeder, samfunn og økonomi. Som en følge av dette opplever vi at TUMs leserkrets stadig utvides og omfatter langt mer enn den tidligere, tradisjonelle, «teknologsfæren». TUM tilstreber derfor også å ha en form på innholdet som gjør det lesbart for allmennheten selv om innholdet kan framstå som bransjespesifikt. Medietilsynet har i sin vurdering og tildeling av mediestøtte til TUM lagt vekt på at det ikke trengs forkunnskap for å kunne lese innholdet i det de publiserer, samtidig som det er spesifikt nok for fagpersonell. TUMs digitale innholdsproduksjon har slik sett klare likhetstrekk med Finansavisen og DN, som har økonomi som bransjespesifikt utgangspunkt.

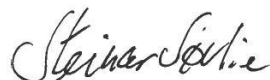
Samtlige av TUMs digitale produkter oppdateres løpende og oftere enn én gang i uken. Verken TU.no eller Veier24.no følger utgivelsesplanen for den trykte utgaven av Teknisk Ukeblad eller Våre Veger.

NITO legger på denne bakgrunn til grunn at den digitale produksjonen TUM i dag har av nyheter, og som er omtalt ovenfor, omfattes av det utvidede fritaket for aviser som Finansdepartementet foreslår innført i mval. § 6-1.

Vi registrerer samtidig at det fortsatt vil ligge en begrensning i TUMs digitale utgivelsesform mht. bruk av levende bilder og lyd, for å komme inn under avgiftsfritaket. Vi er usikre på betydningen av dette per nå, og ser det som naturlig og avvente utviklingen av digital nyhetsproduksjon framover, og ta stilling til dette på et senere tidspunkt dersom det vurderes nødvendig.

Vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørli
Generalsekretær